

Handläggare
Anna Sundelius
Dok.ansvar/Godkänd/Projektägare

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Organisation/Område
SFV LEDNINGSSTÖD

Remissvar Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Ert diarienummer Ku2019/01308/RS

Inledning

Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket (Ku2019/-01308/RS) inkom till Statens fastighetsverk (SFV) från Kulturdepartementet den 2 juli 2019. I utkastet till lagrådsremiss föreslås att en ny lag ska införas om konsultation i ärenden av särskild betydelse för samerna.

Sammanfattning

Statens fastighetsverk (SFV) anser att förslagets konsekvenser för staten som markägare behöver tydliggöras, bl.a. vad gäller konsultationer vid underrättelseärenden enligt skogsvårdslagen (1979:429). Vidare anser SFV att det bör förtydligas i den föreslagna författningstexten att konsultationsordningen inte omfattar civilrättsliga avtal. Frågan om hur en myndighet ska kunna förutse vilka samiska organisationer som bör konsulteras och konsekvensen av att de sinsemellan kan ha motstridiga intressen bör ytterligare belysas i konsekvensanalysen. Slutligen anser SFV att frågan om sekretess vid konsultation behöver belysas ytterligare och att frågan inte kan vänta till efter en eventuell utvärdering av lagstiftningen.

Staten som markägare

I utkastet till lagrådsremiss redogörs för konsekvenser av den föreslagna lagstiftningen, bl.a. för enskilda och staten. SFV saknar dock en redogörelse för förslagets konsekvenser för staten i egenskap av markägare. SFV anser att det behöver tydliggöras vilka konsekvenser den föreslagna lagstiftningen får för staten som markägare och för de myndigheter som förvaltar sådan egendom.

Enligt SFV:s mening behöver det exempelvis klargöras vem som är konsultationsskyldig vid underrättelse om avverkning enligt skogsvårdslagen (1979:429) när staten äger marken. Den produktiva skogsmarkens ägare är skyldig att underrätta Skogsstyrelsen om viss avverkning enligt bestämmelserna i 14 § skogsvårdslagen och 15 § skogsvårdsförordningen (1993:1096). Innan avverkning sker inom renskötselns året-runt-marker ska berörd sameby beredas tillfälle till samråd enligt 20 § skogsvårdslagen. I de fall staten är markägare är det SFV som i egenskap av förvaltare fattar beslut om att underrätta Skogsstyrelsen om avverkningen. Det är också SFV som genomför samråd med berörd sameby. Avverkningen får påbörjas tidigast sex veckor efter det att en sådan underrättelse har gjorts (se 15 b § skogsvårdsförordningen). Om Skogsstyrelsens granskning av anmälan inte leder till någon ytterligare åtgärd eller beslut från Skogsstyrelsens sida, så kan avverkningen påbörjas när de sex veckorna har löpt ut. I vissa fall kan dock en underrättelse leda till att Skogsstyrelsen

Projektnummer

Datum

Yttrande

Diarienummer

Sida

2019-09-18

1499/19

2 (2)

Objektnummer

Er beteckning

Ku2019/01308/RS

fattar någon form av beslut i ärendet. När beslut om underrättelse fattas är det således inte känt om ett ytterligare beslut kommer att fattas av Skogsstyrelsen eller ej. Det behöver enligt SFV:s mening klargöras när och av vilken myndighet som konsultation ska genomföras i underrättelseärenden.

Som SFV framfört i sitt remissvar (dnr 62-1806/17) rörande Konsultation i frågor som rör det samiska folket (Ds 2017:43) är en stor del av SFV:s verksamhet av civilrättslig karaktär. De beslut som fattas eller de avtal som ingås kan ändå påverka samernas situation. I utkastet till lagrådsremiss framhålls, med anledning av SFV:s påpekande i nämnda remissvar, att konsultationsordningen inte avses omfatta civilrättsliga avtal. Då uttalandet synes sakna stöd i den föreslagna författningstexten anser SFV att den bör förtydligas.

Konsultationsskyldighet med samiska organisationer

Enligt förslaget kan, utöver Sametinget och berörd sameby, konsultationsskyldighet även föreligga gentemot andra samiska organisationer i ärenden som kan få särskilt betydelse för dem med hänsyn till organisationens ändamål enligt stadgarna. Det krävs således att den konsultationsskyldige har kunskap om vilka samiska organisationer som kan behöva konsulteras. Enligt vad SFV erfar finns ingen förteckning över samiska organisationer, vilket kan leda till svårigheter för den konsultationsskyldige att uppfylla det föreslagna lagkravet. Vidare kan det komma att bli många organisationer som tillsammans med Sametinget och eventuellt även berörd sameby ska konsulteras innan beslut kan fattas i ett ärende. De många konsulterade kan även komma att inta motstridiga ståndpunkter. Någon möjlighet för en myndighet att avböja konsultation med en samisk organisation som anser sig särskilt berörd finns inte, om inte undantagen i 4 eller 5 §§ i lagförslaget är aktuella. I sammanhanget bör påpekas att det i frågor om markanvändning även kan aktualiseras frågor om hur den samiska kulturen i bredare mening påverkas. I dessa fall är det extra svårt att förutse med vilka organisationer konsultation bör ske. Dessa förhållanden återspeglas inte tillräckligt i konsekvensanalysen utan bör ytterligare belysas.

Sekretessfrågor

I utkastet till lagrådsremiss görs bedömningen att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att införa särskilda sekretessbestämmelser rörande konsultationer. Frågan om behovet av särskilda bestämmelse om sekretess och hur befintliga bestämmelser har tillämpats sägs vara en av de frågor som behöver uppmärksammas vid en kommande utvärdering av konsultationsordningen. SFV anser att frågan om sekretess vid konsultation behöver utredas ytterligare och att detta inte kan avvaktas till efter en eventuell utvärdering av lagstiftningen.

Beslut

I detta ärende har generaldirektör Ingrid Eiken Holmgren beslutat. Verksjurist Anna Sundelius har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också rättschef Mats Wiberg deltagit.

Ingrid Eiken Holmgren
Generaldirektör

Anna Sundelius
Verksjurist